

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **E. J.**, bývajúceho vo V., bývalého živnostníka podnikajúceho pod obchodným menom E. J. Z., s miestom podnikania vo V., IČO: X., zastúpeného JUDr. J. V., advokátom so sídlom vo V., proti žalovanému **Mestu V.**, so sídlom vo V., IČO: X., o **náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 9 C 23/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. júna 2009 sp. zn. 12 Co 127/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Lučenec rozsudkom z 27. februára 2009 č.k. 9 C 23/2008-229 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody 33 193 918,87 € s príslušenstvom, ktorá mala byť podľa jeho tvrdení spôsobená v dôsledku toho, že bývalý Okresný úrad vo V., odbor životného prostredia, v súvislosti s kolaudačným konaním 10 rodinných domov postavených žalobcom, nedodržel zákonom stanovený postup. Žalovanému nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozsudku uviedol, že v danom spore Mesto V. nie je pasívne vecne legitimovaným subjektom zodpovedajúcim za škodu uplatňovanú žalobcom. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil § 150 ods. 1 O.s.p., keď za dôvody osobitného zreteľa pokladal ťaživú životnú situáciu žalobcu, ktorý je nepriaznivej finančnej situácii, má narušený zdravotný stav a v súvislosti s jeho osobou prebieha aj konanie o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalobcu rozsudkom z 18. júna 2009 sp. zn. 12 Co 127/2009 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalovanému

náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi uvedenými v odôvodnení rozhodnutia súdom prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia odvolací súd uviedol, že ak si žalobca uplatňuje v konaní právo na náhradu škody vzniknutej v dôsledku nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu podľa zákona č. 58/1969 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu, tak je pasívne legitimovaným subjektom štát (nie Mesto V.), zastúpený príslušným ústredným orgánom (§ 9 zákona č. 58/1969 Z.z.). Odvolací súd žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože si právo na ich náhradu neuplatnil.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol dovolaním žalobca a navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudky súdov oboch stupňov a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Žalobca v dovolaní namietal, že mu bola postupom súdu prvého stupňa odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f / O.s.p.), keď prvostupňový súd vec prejednal a rozhodol napriek tomu, že jeho právny zástupca na pojednávaní dňa 27. februára 2009 súdu oznámil, že jeho mandant je hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení v nemocnici v K. a požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu, aby sa žalobca mohol zúčastniť pojednávania. Týmto postupom súdu prvého stupňa malo byť porušené jeho právo byť prítomný na pojednávaní ako aj bližšie nešpecifikované základné ľudské a občianske práva.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, pretože dovolaním možno napadnúť, nie akékoľvek právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, ale iba také rozhodnutie, proti ktorému podanie dovolania pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti rozsudku. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu

vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Keďže podané dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku, ale takému potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné ani takému potvrdzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4, nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť z § 238 ods. 1 O.s.p., ani z § 238 ods. 3 O.s.p. Pre úplnosť treba uviesť, že dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalobcu by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa z tohto dôvodu neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal tiež otázkou, či v konaní nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Žalobca existenciu procesných vád konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Vzhľadom na skutočnosť, že dovolateľ namietal existenciu vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p., sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdu nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva (napr. vyjadrovať sa k dôkazom, navrhovať dôkazy) alebo v konaní uplatňovať procesné práva mu priznané (napr. právo domáhať sa, aby určité rozhodnutie na základe odvolania preskúmal nadriadený súd).

Žalobca namietal, že mu bola odňatá možnosť vykonávať jeho práva v dôsledku toho, že Okresný súd Lučenec prejednal vec a meritórne o nej rozhodol v neprítomnosti žalobcu na pojednávaní konanom 27. februára 2009, a to napriek tomu, že jeho právny zástupca na tomto pojednávaní súdu oznámil, že jeho mandant je hospitalizovaný a požiadal o odročenie pojednávania.

Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by žalobcovi postupom súdu prvého stupňa bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p., súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Vyššie citované ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. pripúšťa možnosť, aby súdy určitú právnu vec prejednali v neprítomnosti riadne predvolaného účastníka, ak sa tento riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie a tento účastník, prípadne v jeho mene konajúci zástupca, nepožiada pred otvorením pojednávania z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, na ktoré bol účastník riadne predvolaný. Z obsahu spisu nevyplýva, že by

žalobca, prípadne v jeho mene konajúci právny zástupca, pred otvorením pojednávania na súde prvého stupňa konaného 27. februára 2009 požiadal o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu, a preto súd prvého stupňa, ak na tomto pojednávaní prejednal vec a o nej rozhodol, postupoval v medziach ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p. Dovolací súd zároveň dodáva, že oznámenie právneho zástupcu o hospitalizácii žalobcu urobené po otvorení pojednávania tak, ako to vyplýva zo zápisnice z tohto pojednávania (č.l. 226 spisu) nie je možné považovať za žiadosť o odročenie pojednávania v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p.

Keďže procesný postup súdu prvého stupňa bol v súlade so zákonom, nemohol založiť procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.; prípustnosť dovolania žalobcu teda nevyplýva ani z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Nakoľko prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodit' zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na záver o odmietnutí dovolania sa dovolací súd nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. novembra 2010

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Kludia Vrauková